

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

De wet Verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling wordt vanaf 1 januari 2019 gewijzigd. Bij stap 4 van de meldcode is het vanaf dat moment verplicht een afwegingskader op te nemen.

De meldcode is bedoeld om professionals sneller in actie te laten komen. Professionals die met kinderen werken zijn verplicht om met de meldcode te gaan werken.

De meldcode is een overzichtelijk vijfstappenplan waarin staat wat een professional het beste kan doen bij een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling. De meldcode leidt de professional door het proces vanaf het eerste vermoeden tot aan het moment dat hij of zij moet beslissen over het doen van een melding.

In deze notitie wordt de meldcode van Accent beschreven.

De meldcode van Accent is gebaseerd op het vijfstappenplan.

Het vijfstappenplan

Bij een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling ben je verplicht om alle vijf stappen van de meldcode te doorlopen (www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode).

Veilig thuis is ten alle tijden en bij elke stap uit het stappenplan te raadplegen.

1. Stap 1: In kaart brengen van signalen

Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart en leg deze vast. Leg ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

Accent oriënteert zich op een signaleringslijst die bruikbaar is voor het onderwijs. Maar ook bij het gebruik van een signaleringslijst blijft het daarnaast belangrijk dat zorgvuldig de stappen en de aandachts-signalen worden beschreven.

Beschrijf je signalen zo feitelijk mogelijk. Beschrijf hetgeen je ziet zonder te interpreteren. Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een aantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht. Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd. Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een bevoegde beroepskracht.

Oriëntatie op het onderwerp en hoe dit in beeld te brengen of onder de aandacht te brengen van ouders, maar ook collega's, kan door het raadplegen van documenten op de onderstaande website.

<https://www.handelingsprotocol.nl/informatie/61-risicotaxatie-instrumenten>

2. Stap 2: Overleggen met een collega. En eventueel raadplegen van Veilig thuis (het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling) of een deskundige op het gebied van letselduiding.

Besprek de signalen met een deskundige collega en vraag zo nodig ook advies aan Veilig thuis (het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling). Of een deskundige op het gebied van letselduiding. Dat is feitelijk iedere arts of verpleegkundige. Binnen het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs is het gebruikelijk hiervoor de vertrouwensarts te raadplegen.

De aandachtsfunctionaris (de gedragswetenschapper van de OPD) geeft mede uitvoering aan deze stap.

Zorg voor registratie in de Verwijsindex.

3. Stap 3: Gesprek met de betrokkene(n).

Een gesprek met een kind kan extra informatie geven over de situatie waarin het zich bevindt. Van belang is het om die vragen te stellen die binnen je beroepsverantwoordelijkheid vallen, waarbij je de relatie met het kind vooropstelt als beroepsopvoeder. Terughoudendheid is geboden in het gesprek met een kind in verband met een eventuele bewijslast. Jij hoeft de bewijslast niet te leveren en jij doet niet aan waarheidsvinding.

Op het moment dat er signalen zijn die aanleiding geven tot zorgen over een kind, is het belangrijk dit te bespreken met ouders/verzorgers. Het doel van dit gesprek is de zorgen te delen en informatie te verzamelen. De gesprekken worden gevoerd door een medewerker die bekend is en geschoold in de methode 'Signs of Safety'.

Er is tevens ondersteuning mogelijk bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de ouders/verzorgers en/of het kind. Hiervoor kun je de OPD (gedragswetenschapper) van Accent raadplegen.

Het doen van een melding zonder dat de signalen zijn besproken met de ouders, is alleen mogelijk als: de veiligheid van de cliënt, die van u zelf, of die van een ander in het geding is.

4. Stap 4: Wegen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. En bij twijfel altijd Veilig thuis raadplegen.

Het afwegingskader wordt vanaf januari 2019 gebruikt. Afgewogen wordt welke situaties de veiligheid van kinderen zodanig bedreigen dat melding bij Veilig thuis noodzakelijk is.

Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de ouders (en het kind) het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling. Weeg eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling.

Ter ondersteuning kun je een risicotaxatie-instrument gebruiken.

Blijkt uit de afweging aan de hand van het afwegingskader in stap 4 dat sprake is van (een vermoeden van) ernstig huiselijk geweld of ernstige kindermishandeling? Dan wordt van de professional verwacht dat hij dit in stap 5 meldt bij Veilig Thuis. Het doel hiervan is dat (vermoedens van) ernstig huiselijk geweld en ernstige kindermishandeling bij Veilig Thuis bekend zijn. En dat Veilig Thuis een veiligheidstoets kan uitvoeren.

Professionals beantwoorden onderstaande vragen:

- Moet ik (het vermoeden van) ernstig huiselijk geweld of kindermishandeling melden?*
- Is het (ook) mogelijk hulp te bieden of te organiseren?*

In het basisdocument Het afwegingskader in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling staat meer over het afwegingskader.

5. Stap 5: Beslissen aan de hand van het afwegingskader.

Meent u, op basis van uw afweging in stap 4, dat u het kind redelijkerwijs voldoende tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling kunt beschermen:

- Organiseer dan de noodzakelijke hulp.
- Volg de effecten van deze hulp.
- Doe alsnog een melding als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt of opnieuw begint.

Wat is huiselijk geweld?

Huiselijk geweld is (dreigen met) geweld door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer. Hierbij kunnen we denken aan lichamelijk geweld en mishandeling, maar ook vernedering, verwaarlozing, seksueel misbruik en financiële uitbuiting zijn vormen van huiselijk geweld.

- partnermishandeling
- seksueel geweld
- kinderen als getuige van geweld
- oudermishandeling
- ouderenmishandeling

Wat is kindermishandeling?

Kindermishandeling is elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de

minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel (uit de wet op de jeugdzorg).

- fysiek
- psychisch
- seksueel misbruik
- verwaarlozing (komt het meest voor)
- getuige van geweld

Werkwijze op de Accentscholen

Het volgen van kinderen op sociaal emotioneel gebied.

- Twee keer per jaar wordt een overleg gepland in de 1-zorgroute tussen leerkracht en de internbegeleider (zie de 1-zorgroute).

Er wordt stil gestaan bij het welbevinden van alle leerlingen en een signaleringslijst wordt gebruikt voor de leerlingen die dat nodig hebben.

- Wanneer er zorgen zijn over de psychosociale ontwikkeling van een kind zal de internbegeleider adviseren om de situatie rond het kind te verhelderen of de leerling wordt besproken in het zorgteam.
- Indien nodig kunnen er diverse vervolgacties worden ingezet (b.v. via het zorgteam/ OPD/ OndersteuningsTeam/Wijkteams).
- Vervolgacties worden ingezet ter ondersteuning in de thuissituatie (b.v. inzet van thuisbegeleiding).

Alleen de directeur meldt bij Veilig thuis. De directeur blijft de casemanager.